

Témy dizertačných prác v študijnom programe Didaktika anglického jazyka a literatúry a maďarského jazyka a literatúry (denná a externá forma) v študijnom odbore 38. Učiteľstvo a pedagogické vedy na akademický rok 2026/2027:

Témy pre modul Anglický jazyk a literatúra:

Školiteľ:

doc. PaedDr. Andrea Puskás, PhD.

Katedra anglického jazyka a literatúry

puskasa@ujv.sk

Úzkosť z učenia sa cudzieho jazyka u vysokoškolských študentov angličtiny ako cudzieho jazyka v učiteľských študijných programoch

Dizertačná práca sa zaoberá úzkosťou pri učení sa cudzieho jazyka u vysokoškolských študentov zapísaných do učiteľských študijných programov angličtiny ako cudzieho jazyka. Hoci bola úzkosť z cudzieho jazyka rozsiahlo skúmaná, obmedzená pozornosť sa venovala budúcim učiteľom angličtiny, ktorí zastávajú dvojité rolu – rozvíjajú svoju učiteľskú identitu a zároveň ako používatelia cudzieho jazyka neustále zdokonaľujú svoju jazykovú kompetenciu. Cieľom dizertačnej práce je identifikovať zdroje, intenzitu a prejavy úzkosti v tomto kontexte. Zameriava sa na vzťah medzi úzkosťou a faktormi, ako sú jazyková kompetencia, motivácia a sebaúčinnosť. S využitím zmiešaného výskumného dizajnu práca vychádza z kvalitatívnych aj kvantitatívnych nástrojov s cieľom získať komplexný obraz a jasnejšie poznatky o skúmanej problematike. Dizertačná práca sa zároveň zameriava na longitudinálny rozmer vývinu úzkosti počas učiteľského študijného programu a skúma, či sa úzkosť znižuje so zvyšujúcou sa pedagogickou kompetenciou a pedagogickou praxou. Očakávané výstupy zahŕňajú precizovanie konceptualizácie úzkosti pri učení sa cudzieho jazyka, identifikáciu kontextovo špecifických spúšťačov úzkosti, odporúčania podložené empirickými zisteniami a návrh podporných pedagogických intervencií zameraných na rozvoj stratégií znižujúcich úzkosť u budúcich učiteľov v programoch prípravy učiteľov angličtiny ako cudzieho jazyka.

Kľúčové slová: úzkosť z učenia sa jazyka, vysokoškolské vzdelávanie, príprava učiteľov angličtiny ako cudzieho jazyka, pedagogická prax

Školiteľ:

Dr. habil. Anna Tóthné Litovkina, PhD.

Katedra anglického jazyka a literatúry

litovkinaa@ujv.sk

Humor vo výučbe cudzích jazykov

Hlavným cieľom tejto dizertačnej práce je preskúmať spôsoby, akými je možné integrovať rôzne druhy a žánre humoru do vzdelávacieho prostredia. V dizertačnej práci sú predstavené praktické techniky na realizáciu takehoto vzdelávania. Teoretická časť dizertačnej práce najprv spracúva pozadie výskumu humoru (medzi rôznymi otázkami sú: Interdisciplinárna povaha humoru. Druhy a žánre humoru). Následne sa dizertačná práca zaoberá rôznymi teóriami humoru (ako sú teória reliéfu, teória nadradenosti, teória inkongruity, scenáristická sémantická teória humoru a i.) a prácami rôznych výskumníkov humoru (ako sú Salvatore Attardo, Elliott Oring, Victor Raskin, Péter Medgyes, Anna T. Litovkina atď.). Okrem toho sa dizertačná práca zameriava na používanie humoru

rôznymi britskými a (alebo) americkými spisovateľmi a publicistami. Praktická časť dizertačnej práce sa venuje nasledujúcim témam: Ako sa používajú rôzne techniky humoru v učebniciach EFL? Humor a jazykové vzdelávanie. Teórie humoru a jazykové vzdelávanie. Psychologické a kognitívne prínosy humoru pri učení sa jazykov. Praktické stratégie integrácie humoru do vyučovania EFL/ESL. Výber vhodného humoru pre rôzne úrovne pokročilosti. Aktivity a hry, ktoré zahŕňajú humor. Používanie vtipov, slovných hračiek, meme a humorných príbehov v triede. V neposlednom rade dizertačná práca poskytuje plány vyučovacích hodín, na ktorých sa demonštruje schopnosť používať rôzne žánre a druhy humoru na hodinách. V dizertačnej práci sú použité kvalitatívne aj kvantitatívne výskumné metódy.

Kľúčové slová: použitie, humor, EFL, učebnice, techniky humoru, plány vyučovacích hodín, učenie.

Témy pre modul Maďarský jazyk a literatúra:

Aktuálne otázky vyučovania svetovej literatúry na maďarských školách na Slovensku

Výskum sa zameriava na metódy vyučovania vybraného obdobia alebo vybraného autora svetovej literatúry. Tematika je v úzkej súvislosti s koncepciami dejín umeleckého prekladu a s vplyvom diel významných autorov svetovej literatúry na maďarskú literatúru. Dizertačná práca skúma koncepciu svetovej literatúry v učebniciach používaných v Maďarsku a na maďarských školách na Slovensku metódou komparatívnej analýzy. Analýza učebníc je doplnená dotazníkovým prieskumom. Výskum sa zameriava aj na to, ako sa svetová literatúra prezentuje v menšinovom vzdelávacom prostredí a aké špecifické kultúrne a jazykové faktory ovplyvňujú jej sprostredkovanie. Cieľom výskumu je prispieť k vypracovaniu modernej, interkultúrne orientovanej koncepcie vyučovania svetovej literatúry pre maďarské školy na Slovensku.

Kľúčové slová: svetová literatúra, vyučovanie, maďarská literatúra, komparatívna analýza

Školiteľ:

Szabolcs Simon, PhD.

Katedra maďarského jazyka a literatúry

simons@ujv.sk

Pedagogické merania na krajinej a miestnej úrovni v základných školách s VJM na Slovensku vo vzťahu k predmetom prvého jazyka a štátneho jazyka na výstupnej úrovni vyššieho sekundárneho vzdelávania (SK)

Práca poskytuje analýzu pedagogických meraní vo vyučovacích predmetoch maďarského a slovenského jazyka na základných školách s VJM vybraného okresu (napr. okres Komárno). Výskum, na ktorom je práca založená, zahŕňa charakteristiku základných škôl vybraného okresu z pohľadu sociálneho a jazykového prostredia školy. Z hľadiska pedagogickej a vzdelávacej práce prezentuje charakteristiku jazykových predmetov a analyzuje proces výchovy k materinskému jazyku a výučby štátneho jazyka.

Podstatná časť práce sa zaoberá nástrojmi pedagogického merania z hľadiska diachronie a výsledkami pedagogických meraní aplikovaných na výstupnej úrovni (Testovanie 9). Cieľom výskumu je preskúmať, ako krajinné a miestne výsledky navzájom súvisia z hľadiska meraní na výstupnej úrovni a aké faktory môžu ovplyvniť predpokladané rozdiely.

Prínos práce pre sociálnu a vzdelávaciu politiku spočíva v tom, že môže objasniť súvislosti medzi pedagogickou evalváciou a výučbou jazykov so zámerom zefektívniť výučbu jazykov. Prieskum môže nastoliť nové aspekty procesov výučby jazykov. Tie môžu byť užitočné pre tímov na prípravu meracích nástrojov ako aj pre vzdelávacie inštitúcie. Cieľom výskumu je podporiť zmeny, ktoré môžu dlhodobo prispieť k rozvoju výučby jazykov na základných školách s VJM na Slovensku. Originalita práce je odôvodnená skutočnosťou, že doteraz nebola vykonaná komplexná analýza výstupných pedagogických meraní z pohľadu základných škôl s VJM na Slovensku.

Metódy práce: terénna práca, dotazníkový prieskum, analýza dokumentov, spracovanie štatistických údajov, príprava rozhovorov

Kľúčové slová: jazykové vyučovacie procesy, pedagogické merania, pedagogické dokumenty, lingvodidaktická analýza, základné školy s VJM na Slovensku

Školiteľ:

Dr. habil. PaedDr. Keserú József, PhD.

Katedra maďarského jazyka a literatúry

keseruj@ujv.sk

Možnosti využívania transmediálneho rozprávania v školskom vzdelávaní

Transmediálne rozprávanie príbehov je naratívna stratégia, pri ktorej sa rozprávanie prijíma a/alebo vytvára prostredníctvom rôznych mediálnych platforiem. Tento prístup umožňuje vysoký stupeň pohlcujúceho zážitku a zároveň umožňuje prístup do sveta príbehu prostredníctvom rôznych kanálov. Transmediálne rozprávanie otvára nové možnosti aj v oblasti vzdelávania, pretože môže prehĺbiť zážitok z učenia a zároveň kreatívnym spôsobom prepojiť učiacich sa. V tomto zmysle môžeme hovoriť o transmediálnom vzdelávacom procese, ktorý je založený na týchto pilieroch: transmediálna hra, participatívna kultúra, rozvoj transmediálnych zručností a vzájomné prepojenie. Cieľom dizertačnej práce je preskúmať princípy a vzdelávacie prínosy transmediálneho rozprávania a vypracovať praktické stratégie integrácie transmediálnych projektov do školského vzdelávania.

Kľúčové slová: transmediálne rozprávanie, transmediálne učenie, participatívna kultúra, imerzia, prepojenosť

Školiteľ:

doc. Péter Nagy, PhD.

Katedra maďarského jazyka a literatúry

nagyp@ujv.sk

Metodologické dilemy literárneho čítania v intermediálnom priestore

V posledných rokoch sa uskutočnilo veľké množstvo štúdií o využívaní interaktívnych nástrojov v rôznych školských komunitách a o vplyve týchto nástrojov na recepciu literárnych diel. Výskumy neustále dokazujú, že videá, digitálne texty, vizuálne pomôcky, interaktívne hypertexty, adaptácie atď. môžu významne a preukázateľne prispieť ku komplexnejšiemu porozumeniu literárnych diel. Iné zdroje, ako aj literárna a mediálna veda naznačujú, že výsledky tohto druhu výskumu sú vo väčšine prípadov pochybné, pretože metodologicky motivovaní výskumníci si neuvedomujú, čo vlastne merajú. V akom zmysle môžeme napríklad

hovorí o hlbšom, komplexnejšom porozumení literárnych diel? Takéto porozumenie je obmedzené a existujú mediálne prekážky. To, čo väčšina výskumov tohto druhu odhaľuje, je skôr čiastočná reprezentácia (alebo nereprezentovateľnosť) diela v iných médiách, ale nič z toho nemôže nahradiť zmysluplné literárne čítanie, iba ho ovplyvňuje, alebo v horšom prípade odvádza pozornosť od jeho literárnych špecifik. Nejde teda o hlbšie pochopenie, ale o zmenu či posun vnímania. To, čo v skutočnosti podporuje čítanie pre porozumenie, je následné čítanie. Vychádzajúc z týchto dvoch prístupov je možné uskutočniť výskum, ktorý nezamieňa priamy účinok s literárnym čítaním a ktorý s ohľadom na tento rozdiel skúma skutočné dilemy, ťažkosti a možnosti rozvoja vyučovateľnosti literárneho čítania v období mediálnej konvergenencie.

Kľúčové slová: literárne čítanie, interaktívne učebné pomôcky, mediálny transfer, porozumenie, aplikácia